

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 7/2018-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. januára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátkou JUDr. Bronislavou Garajovou, Železničná 291, Poltár, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 35, čl. 36 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 21 Cpr 2/2015 z 20. júna 2016 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 CoPr 9/2016 zo 16. augusta 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. novembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Bronislavou Garajovou, Železničná 291,

Poltár, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 35, čl. 36 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy rozsudkom Okresného súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 21 Cpr 2/2015 z 20. júna 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 CoPr 9/2016 zo 16. augusta 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 21 Cpr 2/2015 v procesnom postavení žalobkyne. Svojou žalobou sa proti obchodnej spoločnosti ██████████ domáhala určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu sťažovateľky zamietol. Napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo na základe odvolania sťažovateľky rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdené ako vecne správne. Rozhodnutia vydané v jej veci boli odôvodnené tým, že zamestnávateľ rozhodol 22. júna 2015 o organizačnej zmene a 24. júna 2015 požiadal odborovú organizáciu o prerokovanie ukončenia pracovného pomeru so sťažovateľkou. Príslušná odborová organizácia ukončenie pracovného pomeru prerokovala 25. júna 2015 a následne 29. júna 2015 bola zo strany zamestnávateľa sťažovateľke doručená výpoveď.

Sťažovateľka zdôrazňuje, že jednou zo základných otázok, ktorú mal všeobecný súd ex offio posúdiť, bolo prejednanie skončenia pracovného pomeru odborovým orgánom v súlade s § 74 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“). Ani okresný súd a ani krajský súd dokazovanie na objasnenie skutkového stavu týkajúceho sa vnútorného predpisu upravujúceho hlasovanie a prejednanie skončenia pracovného pomeru odborovou organizáciou nevykonali.

Podľa sťažovateľky všeobecné súdy konajúce v jej veci sa odklonili od právneho názoru prezentovaného v rozhodnutí najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 1 Cdo 72/2006, podľa ktorého *„účinky splnenia povinnosti zamestnávateľa vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov výpoveď v zmysle § 74 ZP nastanú vtedy, ak žiadosť zamestnávateľa*

o prerokovanie skončenia pracovného pomeru výpoveďou alebo priložený návrh na skončenie pracovného pomeru výpoveďou obsahujú náležitosti výpovede určené v § 61 ods. 2 ZP“.

V kontexte skutočnosti, podľa ktorej žalovaná predložila v rámci súdneho konania dve verzie žiadosti o prerokovanie výpovede, sťažovateľka namieta, že žalovaná ako jej zamestnávateľka manipulovala s listinnými dôkazmi vo svoj prospech, a zároveň zdôrazňuje, že všeobecné súdy konajúce v jej veci mali v rámci dokazovania brať do úvahy listinné dôkazy, ktoré existovali v čase výpovede, a „*nie aké vyprodukoval zamestnávateľ ex post*“.

Podľa sťažovateľky okresný súd ani krajský súd nevykonali v jej veci dokazovanie na preukázanie základnej otázky prerokovania skončenia pracovného pomeru odborovou organizáciou podľa § 74 Zákonníka práce. Sťažovateľka zdôrazňuje, že „*v danom prípade nie ustanovenie § 74 ZP je príčinou zásahu do práva na prerokovanie veci spravodlivo, na nezávislom a nestrannom súde... ale jeho výklad a uplatnenie vo vzťahu k právu sťažovateľky*“.

Na základe popísanej sťažnostnej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jej základných práv zaručených čl. 35, čl. 36 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu zruší a okresnému súdu prikáže vo veci znovu konať.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o sťažnosti sťažovateľky v rámci jej predbežného prerokovania zistil, že sťažovateľka podala 9. novembra 2017 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) prostredníctvom okresného súdu dovolanie smerujúce proti napadnutému rozsudku krajského súdu. Ústavný súd zároveň zistil, že okresný súd spis vzťahujúci sa na konanie vedené pod sp. zn. 21 Cpr 2/2015 na rozhodnutie o podanom dovolaní najvyššiemu súdu do dňa predbežného prerokovania sťažnosti ústavným súdom nepredložil.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 35, čl. 36 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bola sťažovateľka oprávnená podať odvolanie (čo aj využila), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť v posudzovanej veci o odvolaní sťažovateľky vylučuje právomoc ústavného súdu.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 35, čl. 36 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu

Pri posudzovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal rovnako z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu garantovaného v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Ústavný súd odkazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už

samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. V konkrétnych okolnostiach preskúmavanej veci sťažovateľka podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvorila stav, keď by o jej veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľky predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu ako predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 467/2013), čo zakladá dôvod na jej odmietnutie ako neprípustnej.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd pripomína, že aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Zároveň ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre uvádza (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní sa považuje v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť z dôvodu, že bola podaná oneskorene (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53 a 54).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti sťažovateľky uplatnením zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2018